

Mikko Lipsanen, Destia Oy

Viite: Lausuntopyyntö 14.10.2025

Asia: Heinola–Asikkala, Vierumäki–Vääksy voimajohdon esi- ja yleissuunnitelma

Elenia Verkko Oyj on käynnistänyt Asikkalan Vääksystä Heinolan Vierumäelle kulkevan 110 kV voimajohdon uusimisen esi- ja yleissuunnittelun. Uusittava reitti on pituudeltaan noin 20,5 km, ja se sijoittuu olemassa olevalle 110 kV johtoreitille Vääksyn ja Vierumäen sähköasemien välille. Uusittava johto on suunniteltu rakennettavaksi ilmajohtona, ja pylväinä käytetään harustettuja putki- sekä ristikkorakenteisia teräspylväitä. Johtokatu on suunnitelmien mukaan noin 26 metriä leveä, reunavyöhykkeineen noin 46 metrin levyinen. Johtokatua ei ole tarvetta leventää nykytilanteeseen nähden mutta pylväspaikat tulevat muuttumaan. Hankkeen suunnittelusta vastaa Destia Oy.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 23.6.2025 päivätystä voimajohdon reittikartasta ja johtoaluepiirustuksesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museo edellytti lausunnossaan 14.8.2025 suunnittelualueen muinaisjäännöstietojen päivittämistä ja näiden tietojen huomioonottamista hankkeen toteutuksessa. Selvityksen/arkeologisen inventoinnin suoritti Destia oy:n toimeksiannosta Maanala oy kesäkuussa 2025.

Inventoinnissa suunnittelualueelta tutkitulta noin 20 km mittaiselta johtokadun reitiltä löydettiin kolme uutta kohdetta, muu kulttuuriperintökohde rajamerkki Asikkalassa (Lähdemäki 2 1000094955) ja muu kulttuuriperintökohde rökkiöalue Asikkalassa (Laitiomäki 1000094995) sekä kiinteä muinaisjäännös hiilimiilu Heinolassa (Hiirensillansuo 1000091524). Näiden lisäksi reitin välittämässä läheisyydessä on ennestään tunnettuja kohteita kaksi, kiinteä muinaisjäännös kivirökkiö Heinolassa (Iso-Palpanen 1000006186) sekä muu kulttuuriperintökohde Struven ketjun kiintopiste Asikkalassa (Lähdemäki 1000016391).

Muinaisjäännöksiä rekisteröidyt kohteet ovat lähimmillään noin 20 metriä johtokadusta. Mikäli linjaan liittyvät työt ja työkonien reitit sijoittuvat edellä mainittujen kohteiden läheisyyteen, on kohteet merkittävä maastoon ennen töiden aloittamista. Lisäksi on pidettävä huoli siitä, etteivät kyseiset kohteet tai niiden välittömät lähialueet vahingoitu töiden aikana.

Museo arvioi suoritetun muinaisjäännöselvityksen olevan riittävä. Tiedot alueen muinaismuistolain (295/1963) suojaamista muinaisjäännöksistä ja muista suojelua edellyttävistä kohteista ovat

ajantasalla. Edellä esitetyn perusteella museo toteaa, ettei hankkeelle ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Museo toistaa 14.8.2025 antamassaan lausunnossa esiin tuodut huomiot ja edellytykset. Heinolan kaupungin osalta hankealueelle ei sijoitu arvokkaita kulttuuriympäristökohteita. Suunnittelualueella sijaitsevia kulttuuriympäristökohteita Asikkalan osalta ovat maakunnallisesti arvokas maisema-alue *Urajärven kulttuurimaisema* (MaMa 2024), sekä maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt *Urajärven kylä* sekä *Urajärven kartano* (MARY 2024). Urajärven kartano on lisäksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Hanke sijoittuu kokonaan jo olemassa olevan johtokadun alueelle. Siltä osin, kun voimajohtolinja ja siihen mahdollisesti liittyvät muut rakennelmat sijoittuvat Urajärven kylän tai Urajärven kartanon valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle tai Urajärven kulttuurimaiseman maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, tai sen välittömään läheisyyteen, tulee uusista pylväspaikoista laatia havainnekuvat tai karttasovitteet, sekä arvioida rakennelmien vaikutukset kulttuuriympäristöön. Aineisto tulee toimittaa museolle lausunnon antoa varten.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa suunnitelmasta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Kimmo Kyllönen
rakennustutkija	Sanni Hujanen
rakennustutkija	Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto